

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
kétzerért 6 kr, többszörért 5 kr fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyitásban:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötöttségben levő hirdető-írdák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

.. Kéziratok vissza nem adtnak..

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

— vasárnap reggel. —

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

6299. sz. Bars megye alispáni hivatalától

Bars megye alispáni hivatala részéről, a lemondás folytán megüresült ar-maróthi körorvosi állomás betöltésére, pályázat nyitattik.

A körorvos javadalmazása 600 frt évi fizetés és 100 frt uti átalány.

Pályázni kívánók, csakis orvostudorok, felhivatnak, hogy kellőleg felszerelt pályázati folyamódványokat f. évi június hó 1-ső napjáig ezen alispáni hivatalhoz nyújt-
sák be, a körorvos választása f. évi június hó 8-án fog megejtetni.

Kelt Aranyosmaróthon, 1886 évi május hó 15-én.

Máriássy
alispán.

N.-Salló 1886. május 19.

Alig köszöntött be a tavasz, alig örvendhettünk a természet üdeségében, már is prózai való ragadja meg valónkat.

Szomoruan jár-kel a gazda; a száraz fagyos időjárás pusztításai aggodalommal töltik el a súlyos teherviselésre utalt polgárt.

Az őszi vetések foltosak, a fokozódó szárazság folytán egész táblákat kellett kiforgatnunk s ennek daczára a gabona árak változatlanok; nem tőzse-manőver ez többé, hanem a valóságban létező élelem-felhalmozódás India és Amerikának versenye, mely a magyar gabona-termelőt tönkretétel-lel fenyegeti.

Mihez kezdjünk és mihez forduljunk?; itt az ideje megfontolni jól, mielőtt learatunk s újra földbe akasztanók az ekét, hogy a drága buzát, a bizonytalanság magvát elhintjük.

A gyakorlati gazda komoly aggodalommal néz a jövőbe és szomoruan kénytelen mosolyogni, midőn a nagy

szabásu gazdasági egyletek és közgazdasági lapok „papiros gazdái” — kik soha életükben egy árva hold földön nem gazdálkodtak, csak elméletben; tele trombitálják hazánkat azal, hogy csupán gazdáink hanyagsága, tudatlansága, elmaradottsága az, ami miatt a fölbirtokos osztály adósságokba süllyed s birtoka dobra kerül.

E papiros-gazdákat, kik böles elméleteikkel és tudományos csodabogaraikkal töltik be a világot, a mult év folytán egy derék magyar birtokos, felső-cőri Franciscs József azzal fűzte le, hogy ingyen ajánlt fel dombóvári (tolnamegyei) birtokán oly földbirtok részleteket kísérlet-tétel végett, a melyeket kívának; paraszt gazdák beoktatása végett $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ telkes nagyobb gazdaságokhoz 40—150 holdas parcellákban; még fundus-instruktussal is ellátja, hogy így alkalmat szolgáltatson gyakorlatilag érvényesíthetni a kecsgetető elméletet, megtanítani az élheterlen magyar gazdákat a mindenkit boldogító akademikus gazdálkodásra. A felajánlott földbirtok első minőségű (5 firttal van megadóztatva); Franciscs egyedül azt kötötte ki, hogy frissesze a kísérletező az adót, lássa el a földet s abból éljen; ő bért nem kíván úgy mond, mert többet érne neki, ha „elmaradt vén gazda” létére a nagy tudósok megtanítják őt ujmodólag, jövedelmezően gazdálkodni.

Nem hallottuk híret, hogy akadt volna valaki, ki az ajánlatot elfogadta. — S így hallgatólág beismert ténynek vehető az; hogy gabona-termelésből kis birtokos meg nem élhet, ha csak adósságot-adósságra nem csinál, vagy földjét annyira ki nem zsarolja, hogy 6—8 év mulva terméketlen és teljességgel használhatlaná nem lesz. De hát mihez kezdjünk? — Buza helyett árpát termeljünk talán; hiszen ezt már tavál gyakorlatba vetjük s alig voltunk képesek a közép

kvalitáson tudni. Tul-termés tehát itt is megboszulja magát.

Részünkről csak egyetlen esz-
közben látunk segílyt a magyar földbirtokos számára: az állattenyésztés fokozásában és gyümölcs, szőlő termelés terjesztésében.

Az állattenyésztésben nincs kivétel; a gazda helyzete-és viszonyának megfelelőleg, ép oly hasznót hajtó a szarvas-marha-, mint a sertés tenyésztés, vagy a juh, kecske tartás, ha alkalmas kézi munka segítségével járulunk ezen állatok nyers terményeinek feldolgozásához.

Az alföldi jó magyar gazdasz-
nyok tömérdek pénzt csinálnak a szárnyas állatokból: libából, kacsából, csibéből és tojásból. — A baromfi, főként az újabb időben gyors összeköttetéscinknél fogva, igen hálás portéka; minden vidéken megterem és megadja a fáradság kamatját; hol, zsir, hus, stb. alakjában.

S mindez szépen beültetett szőlő-
kerteink ápolása-, s gyümölcs-szegélyzettel bíró földmívelési rendszerünk meghonosítása mellett könnyen elérhető.

Kivitelre termeljük a szőlőt és gyümölcsöt is, s ha közlekedési eszközeink kielégítőek, örömmel keresik fel piacunkat a gyümölcsvásárlók, főként, ha egy bizonyos vidék nagyobb mennyiségben termel valamely egységes, kedvelt fajt; tanuljuk meg egyszersmind az aszalás különböző módjait, hogy esetleg ekként is értékesíthessük termésünket.

Gondolkozzanak t. gazda-társaim a felvetett eszmék felett s ha a harcot a felmerült mostoha viszonyokkal szemben ezen eszközök segítségével megvívni reményünk van: léptessük életbe haladéktalanul!

Egy vidéki gazda.

tudósítója öt részegnek állította; ez okból jászotta volna el biztosnak hitt győzelmét.

Azért volna kívánatos, — sport szempontból — hogy Whyat bepörölje az illető vadabbnál vadabb sporthirleléseket találnak olvasóik elé; ha egyet közülök a törvénytörő ily hamis hírek gyártása, illetőleg közlése miatt elítélne, valószínű, ezen utálatos hazudozások megritkulnának.

Munkácsy Mihály remek képe „Mozart végpercei”, nagy érdeklődést kelt maga iránt még az udvarnál is. Mikor a király megtekintette azt, Trefort miniszter is a képesarnokban volt. Az uralkodó és miniszterének e találkozását illetőleg most rendkívüli pikáns-tartalmu beszélgetésről szól a fő város ezerszavu „fama”-ja, és csiripelnek minden eres alatt Budapest verebei. Ugyanis, a király megtekintette Károlyi Gábor gróf ott készülő arcképét is és, állítólag kérdést intézett Trefort miniszterhez, hogyan áll az ország egyik legbotrányosabb ügye, a Károlyi contra Károlyi milliós-pör. Trefort, akit egyenessége miatt mindenki nagyon tisztel, mitsem szépitgetett e botrányon és közölte az uralkodóval, hogy az alperesek közönséges (sajnos!) dolgot követtek el szegény fivérükön: kijátszották őt az örökségből, hogy nekik annál több jusson az atyjok által szerzett milliókból. Persze! Gábor gróf neje sem hercegnő, sem grófnő; ez volt e csunya eljárás főoka.

A király rendkívül sokat ad a becsületességre, minisztere fölvilágosításai tehát

A munka szeretete.

Lehet vonzalom, mely mit sem tesz, miben sem nyilvánul; ez rosszabb a semminél. A szeretet ne passiv, hanem aktiv, cselekvő legyen! Szeretet és munka ikertestvérek: egyikre a másik nélkül nem ismerünk reá; aki arra nevel, erre is neveljen és vizsont.

Elő lényben két sajátság tünik fel ösinek, eredetinek: a szeretet a léthez és a munka. Atközött a nevelés, mely e kettőt egymás mellett nem fejleszt!

Vonzalomra vonzalom, munkára munka tanít. Engedjük a gyermeket mozogni, játszani, ösztönözzük szolgálattételekre, tevékenységre. Ne heverjen soha, nehogy megismerje a restséget és az unalmat. Minden nevelés közt az a legrosszabb, mely nem foglalkoztat. Így tesz sok család; munka foglalkozás nélkül hagyja gyermekét s aztán keményen bünteti, ha unalmában nyafog, dolgot kér vagy csint követ el és fölötte csodálkozik, ha kisdedéből rossz felnőtt válik.

Lelkünk munkálkodik, valamint testünk is; életünk munka eredménye. E tény ellenében áll, hogy sokan mégis a tespedést szeretik; nincs bennük tudvágy és nincs erő, mely a testet külsőleg foglalatosságra hajtaná. Ez a nevelés hibája. Kisdudünkben meg van ugy a szellemi, mint anyagi munkaszeretet: mi azonban akadályozzuk, megátoljuk s leromboljuk mindkettőt. Gyermek játékaiban nem vesz részt senki sem; ha ő meg akarja tudni milyen bábuja belül s ezért tör: megfedjük keményen; ha ő a sokszor látott asztal iránt közönyös, pedig róla csak homályos felületes fogalommal bír: haragszunk reá, elítéljük őt; ha a gyermek unatkozik s rajtunk nyügösködik, megverjük. Így kényszerítjük lelki s testi teltségre, a tudás iránti ellenszenvre; mert munkavágyra reá mindig csak kint, fájdalmat hozott. — Szoktatnunk kell gyermekeinket: mit mikép tudhat meg; mit, mikép lehet véghez vinni. Minden játék legyen szétszedhető és összerakható; minden játékban legyünk mi vezetők, igazítók valahányszor szükséges. Tanítsuk szemlélni szoktatás által: az asztal igen-igen sokszor ad új-uj anyagot a szemlézőnek, csak utmutató kell. A gyermek dolgozzék szüntelen; kötelességünk megelőzni unatkozását munkaadás által. Szeressük, ha kérdez, ha kutat, ha tudni vágy és foglalkozik s jó-akarólag segítsük, ha reánk szorul. Ennyi az egész teendők; de mert a család ezt

szerefölött lehagolták őt, — ezt csiripelik a budapesti verebek.

A pénzügyér bátor tettének dicsé-
résével kívánom levelemet bezárni: Szapáry gróf oly hatalmas fricskát adott a szemtelen bécsieknek, melytől azoknak orra sokáig fog vérezni. A „Magyar-Lovar-Egylet” az idén is adott ki ugynevezett „Kincsem-sorsjegy”-eket a honi telivér-lőtenyésztés emelése céljából. A kapzsi bécsiek, akik minden hasznót kizárólag magok akarnak zsebre venni, megtiltatták az osztrák pénzügyér által e sorsjegyek nyilvános elárusítását egész Ausztriában. Persze! ezáltal jelentékeny kárt okoztak honi lőtenyésztésünknek.

A bécsiek azonban nemcsak rendkívül kapzsiak, hanem páratlanul szemtelenek is; tehát ők nem engedték ugyan meg a „Kincsem-sorsjegyek” nyilvános elárulását Ausztriában, de azért elárastották a budapesti és nagyobb vidéki városaink piacát a „Wiener Pferde-Lotterie” sorsjegyeivel. Szapáry Gyula gróf e sorsjegyeket elkoloztatta. Jól tette. Köszönetet mondunk neki e bátor (mert a bécsi sorsjegyeket kiadó egyesületnek védnöke a trónörökös) tettéért. A bécsiek most azáltal kívának bosszút állani, — ezt csiripelik a verebek — hogy hadat üzennek a „Magyar-Lovar-Egylet”-nek; minthogy azt hiszik, ennek unszolására cselekedett Szapáry Gyula gróf így.

A „Magyar-Lovar-Egylet” elnöke Károlyi Gyula gróf. Nemrég a „Pesti Napló”-ban Horváth Miklós báró „nyit-

TÁRCZA.

Fővárosi tárczalevél.

A vidéken a májusi fagyok milliókra rúgó károkat okoztak, de e nagy országos veszteség hatása nem látszik meg a főváros nyilvános életén: az emberek még a legköltségesebb multságokban is nagy számmal vesznek részt; a királyi dalműház, mostanig példa nélküli fölesigázott helyárai daczára, megtelt, ha Wiltné és Mierzinsky énekeltek; a löversenyter győpén, a vasárnapi futtatásokkor, ezerek tolongtak; a méregdrága disztrakomákon nem marad üres hely az asztalnál — egyedül a harmadik operabál bukott meg kellő számú résztvevők hiányában. Persze! minden szakértő előre látta ezt; csak hogy Keglevich István gr. intendans oly nyakas ember, aki a legjobb tanácsra sem hallgat: s így az elkerülhetetlen bukást jövendölők jóakaró előterjesztései daczára megtartotta a májusi opera-álarczos-bált.

Álarczos táncvizsgálat májusban — Budapest! Hogy ez sikerüljön nálunk, még távol van a déliek mulatnivágyásától a mi közönségünk mulatozóvágya. Olaszországban, ahol a farsangon az utczákon is hemzseg az álarczosok serege, pon-pásan sikerült volna. Talán Kairóban is, mint „fantázia” (az egyiptomiak minden ilyenféle mulatságot annak neveznek): Budapest azonban egyedül a tudatlan francia utjeirók előtt azon

földrajzi pont, ahol a Nyugat Kelettel ülel-
kezik; tehát Keglevich gróf álarczos táncvizsgálmának meg kellett buknia.

Wiltné „Hunyady László”-ban már kétszer lépett föl ez évadban. Már igen gyakran hallottuk a művésznőtől Szilágyi Erzsébet gyönyörű szerepét énekelni, azonban szebben mint ezuttal, sohasem. A művésznő ön-magát multa felül s a szó leg-szorosabb értelmében remekelt a rendkívül nehéz áriában, melyet a zeneszerző La Grange asszony Pesten tartott vendégszereplése alkalmából a nevezett világhírű énekesnő számára irt az 50-es években. Hallottuk ezen áriát La Grange-tól, hallottuk felejthetlen emlékü Benza Idánktól; mindketten kitünőek voltak: de Wiltné fölöttük áll. Mikor az ária végén a magas „esz”-et bámulatos erővel vette és sok, sok másodpercen át egyenletes erővel kitarotta, oly riadó taps (daczára, hogy József főherczeg családja páholyukban volt) zúgott föl a házban, minőt csak ritkán hallottunk.

A löversenyek, mostanig, sok érdekes futamot nyújtottak; persze! voltak meglepé-
tések is. A legkellemetlenebb a Sztáray-Hunyady-istálló méltán híres háromévesének „Remember”-nek leveretése volt. E löly biztos nyerőnek volt tekintve, hogy a fogadásokban 2300 forintot tettek rá 100 frt ellen, azaz a benne bízők 2300 forintot veszélyeztettek, hogy esetleg 100 forintot nyerjenek. Nagyon érdekes volna, ha „Remember” lovarja, Whyat, sajtópört inditana egyik napilapunk ellen, amelynek

elhanyagolja, vagy ennek éppen ellenkezőjét cselekszi: ritka iskolás az, ki kérdés-ködni, tudni és dolgozni szeret. Az iskola fősulyt helyezvén az értelemnek anyag-gal való tömésére: nem ér rá a család mulasztását pótolni. Igaz ugyan, hogy a beszéd- és értelem-gyakorlatok czélszerű eszköz volnának a pótolásra: de gyakorlatilag nagy néha érik el e czélt, mert az ismeretek rendezésére s bővítésére törekednek, mert kényszerítőleg lépnek föl és mert a rájuk fordítható idő csekély az otthon el-sajátított rossz teljes kiirtására.

A mozgást minden okoszerű módon elő-segítenünk s több oldalúvá tennünk, már a csecsemő kortól kezdve, fő nevelői kötelesség. Hadd mozgassa a csecsemő kezét, lábát, for-gassa fejét, szemét, ha bír, emelkedjék, for-góldjék még a sírást sem szükséges menten áll-gatnunk; ha hallgatózik, foglaljuk elhangokkal s olykor-olykor ne feledjük foglalkodtatni orrárt, izlelő- s tapintásszervét sem. Nem szabadna elmulasztani egyetlen mozgatható testrész tevékenységbe hozatalát, gyakorol-tatását már itt sem, annál kevésbé a már gyermekek-koruknál.

Majd a játék s a kisebb szolgálatté-lek képezik a munkásság tárgyát. A játé-kok közül legjobbak azok, melyeknek esz-közéit a körülte valókól a gyermek kép-zetével mintegy „kinevezi“ (igy lesz a szék-ből bolt, a pálezából ló stb.) avagy kis átalakítással rendezi, (kalapot tesz a botra, s ez ember, stb.) avagy maga készíti a mihez már több-kevesebb kézügyesség s oktatás, és utmutatás által szerzett tudás kell. Igen jó — különösen alakíthatóságáért — egy-egy szekér homok és agyag, mint játékszer. Mesterséges játékszer már ke-vésbé alkalmasak, mert részint mérges fos-tások, részint sokba kerülnek, annyival inkább, minthogy a gyermek által — épen munka-kezdésként s tudvágyból — szétrom-tatnak, részint azért bírnak csekélyebb pae-dagogiai becsesél, mert könnyen hiukká, követelőkké, irigyekké stb. tehetik a kis tulajdonost; igrig mellőzésük mindamelltt nagy hiba volna.

A szabadban és szabadon való játszás a társasjáték — kellő ellenőrzés, s ha szük-séges utasítás mellett — kétségtelenül igen jó hatású s mindenesetre öntevékenységre szoktat, de ne kerülje el figyelmiünket az sem, hogyha a szülők, nevelők főtörekvése mindig a játszás előmozdítása, folytonos dédelgetése volna, a gyermek tubecsülne a játékot s napjait szinte csupán arra ren-deltéknek vélné.

Ma e baj bekövetkezését az a körülmény gátolja, hogy kisedünk belefárad s beleun egy-egy játékba, ujat és ujat meg képtelen folytonosan képzelni s mi sem adunk: és a beleunás le-lecsökkenti előtte az értéket. Ez így nincs rendjén: ki a játé-kot, unja munkát unja. A szülők és nevelők gondoskodjanak a játékot felváltó egyéb foglalkozásokról. Vétessenek fel a földről egy tüt, hozassanak be egy darab fát, egy számatly, segítsenek maguknak minden olyan dologban, melyet a gyermek megbír s megtanulhat tenni. Ösztönözzék őt arra, hogy az ily általuk elvégezhető dolgokban önként szolgáljanak szívesen s mindenki-nek. Ne feledjék — eleitől kezdve — szok-tatni gyermekeiket a játék félbeszakítására akkor, midőn ily szolgáltatásokat tehetnek.

Hát a beszéd- s mellette az értelem gyakorlás, beszélgetés s szemléltetés útján, a mesélgetés, aztán a rendszeresen vezetett testgyakorlás nem munka-e és nem olyan

munka-e, mit elhanyagolunk épen nem sza-bad? Bizony ha nem úgy járunk el, akkor sem öntevékenységre, sem a rendes munka szeretetére, sem szolgálattévkészségre nem nevelünk: már pedig ezeket tennünk kell.

(Folyt. köv.)

Felhívás.

A magyarházi ipar előmozdítása érdekében mozgalom indult Nagy-Kanizsán. — Czélja gyermekjátéktárgyak kiállítása által meggyőződést nyújtani az iránt, hogy Magyarország ez irányban is oly magaslatán áll már az ipar fejlettségnek, miszerint gyermekjáték szükségeiteket itthon is beszerezhetjük s így 100-czreke rugó kiadásainkat e hazai ipar munkásainak juttathatjuk. — E kiállítás létesítése czél-jából a következő sorokat vettük: A „gyer-mekjáték tárgyak“ hazai készítői-hez! A nagy-kanizsai „Kisdednevelő-Egye-sület“ f. évi augusztus 15-től szeptember 15-ig. Arany János utcazi ovodájában gyermekjátéktárgy kiállítást rendez a hazai ipar előmozdítása szempontjából s azért csakis a hazában készült tárgyak fogadtatnak el. Emellegva felhivatnak a hazai gyárosok, készítőik és bizományosok, hogy az általuk előállított vagy náluk bizo-mányban levő gyermekjáték tárgyakat a) készíteni hely és az b) ára megjelölésé-vel minél hamarabb, legfeljebb július végeig vagy postán, avagy vasuton bért mentve megküldeni szíveskedjenek, mégis f. évi június végeig előre, írásbelileg jelentsék be a mennyiség és érték megjelölésével a be-küldendő tárgyak számát, hogy a kiállítást rendező bizottság a helyiség berendezése miatt tájékozva legyen. Külön csomagolva, illetve jelölve eladásra is elfogadtatnak tárgyak, sőt utórendelések is eszközöltenek, ha kiváncsi nyilvánul. A helyiség használatáért, kezelési költség nem számitat. Mégis a felmerülő költségek fedezé-sére az eladandó tárgyak árából némi % ajánlás a kiállítók részéről kívánatos. A kiállítandó tárgyak esetleges visszaküldése a kiállító költségén történik. Kéretik to-vábbá nyilatkozat arra nézve, hogy hely-berendezés és vidéken milyen feltételek mellett állítható bizományos raktár? Avagy egyál-talán kívánat-e e nembeli intézkedés? Kérdezősködések, szállítmányok s minden ide vágó intézkedések Bátorfi Lajos egye-sületi titkárhoz Nagy-Kanizsára intézendők.

Teljes tisztelettel Nagy-Kanizsán, 1886. évi május 2-án tartott közgyűlésből, illetve május 15-iki választmányi ülés határozatából. Vidor Samuné sz. Gelsei Gutmann Hedvig egyesületi m. elnök. Bátorfi La-jos egyesületi titkár.

— Az iszákosság terjedésének meg-gátlásért esdő 100 és 100 kérvény jött a német kormányhoz s a birodalmi kan-czellárhoz. A német birodalmi tanácsban azonban ez ügy a bizottsági tárgyaláson túl sohasem jöhetett. Most azon eszmével foglalkoznak, hogy egy enquete-tanácskoz-mány hívassék egybe, a mely foglalkozzék az italmérsi jog kérdésével, s mely az it-tasság elleni büntetések szaporítását, kis-koruknál a szesz italok élvezetének teljes eltiltását, a korcsnák számának csök-kentését, kozmaolajmentes szesznek kiméré-

sés hasonlókát vitatás tárgyává tegyen. Ausztria összes tartományaiban ez irányban komoly lépések tétettek. A cseh tartomány-gyűléshez 217 kérvény lett a pálinkaivás mödnélküli terjedése ellen beadva. A bizott-ság, hova e kérvények utasítottak, indítvá-nyozta, hogy a szeszgyáraknak a detail-el-adás meg ne engedtesék, s hogy minden forgalomba jövő szesz rendőri uton tiszta-sága iránt megvizsgáltassék. A morva tartománygyűlés azon határozatot hozta, hogy a birodalmi törvényhozásnál indítvá-nyozni fogja, miszerint; 1. A korcsmaadós-ságok behajthatlanokká tétessenek, 2. hogy a galicziai kivételes törvény hatása Morva-országra is kiterjesszessék, 3. a kormány-nak megfontolásába ajánljatik, vajjon a concessio-adás joga ne korlátoztassék-e és vasárnap a szeszos italok kimérése ne legyen-e teljesen eltiltva; hasonló felterjesz-téseket tettek a sziléziai és a karinthiai tartománygyűlések. Nálunk a regale-kérdés áll útjában annak, hogy az immár égetően szükséges vált intézkedések iránt a kez-deményező lépések megtétessenek. G. L.

— Kirándulás Hercules fürdőbe, Orso-vára és Ada Kaléh és Kasanba. A budapesti városi menetjegy iroda által a pünkösdi ünnepek alkalmával f. é. június hó 12-én az osztr. magyar államvasut társaság Bpest állomásáról társas kirándulást rendez külön vonattal Hercules fürdőre. — Innét azután kirándulások történnek a vizeséhez, a Csorics magaslatához, a magas Domoglethez és a fehér kereszthez, mely után a fürdő disz-termben hangverseny és táncszokoru tartatik. A következő napon indulás külön-vonattal Orsovára, ott a koronakápolna megtekintése, melynél a „Magyar dalkör“ és az „orszói férfi dalegyet“ valamint a katonai zenekar előadásokat tart. — Innét hajóval a regényesen fekvő Ada Kaléh szigethez azután vissza hajóval Orsovára. Orsováról kirándulás hajóval a természeti szépségekben föllihmulhatatlan Kasanhoz, hol a katonai zenekar és a két dalegyet által előadások tartatnak, azután a Széchenyi emléktábla, a veterani barlang, a denevér barlang és Pomykovári barlang megtekintése, innét vissza utazás Orsovára. Indulás Orsováról június 14-én este 9. óra 30. percz-kor különvonattal, érkezés Bpsten 15-én reggel 8 óra 54. perczkor. Ezen kirándulás-hoz a budapesti városi menetjegy irodában oly jegyek adatnak ki, melyek áraiban a vasuti menetdíjon kívül a kirándulással egybekötött programszerű ellátás-, elszál-lásolás, és hajózásért járó összes költségek már befoglaltatnak. Ezen jegyek árai a következők. I. oszt. 36. frt. II. oszt. 28. frt. A résztvevők kényelmes utazásáról, valamint kitérő ellátás és elszállásáról gon-doskodva lesz. — Hogy a kirándulók eset-leg hosszabb ideig is tartózkodhassanak Hercules fürdőben, megengedtetik, hogy a visszautazás bezárólag június hó 25-ig s pedig bármely személyszállító vonattal, tehát gyorsvonattal is történhessék. Előjegyzések említett irodában Bpest (Mária Vale-ria utca Hungária szálló) bezárólag jú-nius hó 10. ig elfogadtatnak, hol külön programok is díjmentesen kaphatók.

Különfélék.

Gr. Migazzy Vilmosné, Barsvármegye társadalma minden nemes intézményének lelkes gyámoltója életének legszebb korá-ban f. hó 31-én elhunyt. Aldott legyen a

világon: s így természetesen igen boldogul élt férjével, a ki őt imádtá.

Csak egyszer kísérlette meg az enge-detlenséget, de azt is rettenetesen megbánta.

Ugyanis, sértette a kis menyecske nagy rerszeretét az, hogy szép padlása, melyet oly tisztán tartott, mint szobáit, tele van rakva a sok nagy, ügyetlen faládákkal, melyek az ő kelengyjét szállították volt, de most nem lévén szükség rájuk, egymásra rakva czéltalanul heverték sza-naszét.

„Istenem! — sopánkodott a kis asszony, mit lehetne tenni ezzel a sok lommal itt! Sérti a szememet ez a rendtelenség!“

„Tudja mit, nagyságos asszony? Aprit-suk föl, tüzlőnek használjuk el“ — adja a tanácsot nagy bölcsen Lizi asszony, a szakácsné.

„Igazán, milyen pompás gondolat ez magától Lizi! De előbb majd megkérdezem a férjemet!“

Lizi olyan mozdulatot csinál, mintha mondani akarná: minek mindenbe beleavatni a férfit? — de nem mert szólni.

A kis asszony meg összeülte, csókolta szeretetreméltó kacérsággal fiatal férjét, s aztán előadta mondókáját:

„Látod Bélám, ez a sok ügyetlen nagy faláda annyira elégteleníti a padlásomat, s ugy sincs rá többé szükség, hát azt gon-doltam, apritassuk fel: igen?“

„Hogy apritassuk fel? — s Béla na-gyon komoly arczot csinál, mintha valami világboldogító diplomaciai kérdést tállalt

nemes lélek emlékeztete! A család gyász-je-lentése így szól: „Walli és Sonnenthurmi Migazzy Vilmos gróf es. és kir. kamarás stb. saját és leányai u. m. Irma, Gróf Erdődy Imréné, Eugenie, Gróf Forgách Károlyné, Vilma és Antónia, valamint vejei Monyoró-keréki Gróf Erdődy Imre, Gyimesi és gási ifj. Forgách Károly gróf, végre unokái Er-dődy Ilona, Mária és legifj. Forgách Károly gróf nevében mély fájdalommal tudatja sze-retetted kedves nejeinek, a legjobb anyának, napának és nagyanyának Walli és Sonnen-thurmi Gróf Migazzy Vilmosné Csókai és Púchói Marczibányi Antónia esil-agkeresztes hölgynek folyó évi május hó 27-én délután 1 órakor, hosszas szenvedés és a halottas szentségeknek hitbuzgó felvé-tele után életének 49-ik, boldog házasságuk-nak 32-ik évében Aranyos-Maróthán történt gyászos elhunytát. A boldogultnak drága teteme f. hó 24-én délután 4 órakor fog az ar-maróthi templom családí sírboltjában örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő sz. mise-áldozatok f. hó 25-én reggel 9 órakor fognak az ar-maróthi kegyuri templomban és a többi kegyurasági templomokban be-mutatattani. Legyen megáldva örök nyugod-alma!“

József főherczeg Nyitrán. József főher-czeg a baraktáborban összpontosított hon-védcsapatok megszemlélése czéljából e hó 17-én Nyitrán volt. A pályaudvarban a fő-herczeget igen nagy lelkesedéssel fogadták. A várost fellobogózták. A főherczeg este megjelent a felvidéki közművelődési egylet javára rendezett műkedvelői előadáson is, melyet tiszteletére halasztottak el 17-ére.

— Az új igazságügyminister. Király Öfelsége, az imént elhunyt Pauler Tivadar helyébe m. kir. igazságügyministerré dr. Fabinyi Teofil kir. kuriai bírót nevezte ki.

— A megyeileg kezelt utakon folyó ében előirányzott hidépítési munkálatok foganatosításának biztosítására f. évi má-jus 28-án Aranyos-maróthon a megyelész termében verseny-tárgyalás fog tartatni. Költség előirányzat 4673 frt. 82 kr. Továbbá a nagyszombat - krakói államut 47-49, 57 és 76 klmtr. szakaszain levő műtárgyak továbbá a kecskvetők helyreállítása tárgyá-ban (854 frt 29 kr., költségvetéssel) a m. kir. államépítészeti hivatalnál f. é. június 1-én d. e. 10 órakor árlejtés fog tartatni. Bánatpénz 5 százalék. A közelebbi feltételek a nevezett hivatalnál megtekinthetők.

— A helybeli kat. legényegyletben a mult héten már megkezdődtek az előadá-sok; az egyes szakorákon igen szép szá-mal vesznek részt iparos ifjaink. A tanítás esti 8—9 óráig tart naponként, felváltva más más ismeretágból. Oktatást nyervek magyar nyelvből, földrajz-, történelemből, számtanból, rajzból és énekből. E tárgyak előadására díjtalanul vállalkoztak: Báthy László, Frank Ferencz, Dr Halassy Kálmán, Hévizy János, Hliva János, Svarba József és Sárhegyi János urak. Adja Isten, hogy a már is csinosan berendezett, s a szük-séghz mérten meglehetősen felszerelt hely-ség kedves otthonává váljék minél több iparos segédnek, s a kellemes szórakozás mellett nemeslelkű vezetőik vezérlésével kiegészíthessék hiányos ismereteiket. A mint értesültünk egy kis könyvtár beszer-zésében fáradoznak az egyesület vezetői; már több kötet hasznos olvasmányt kaptak ajándékba, s reménylik, hogy fog akadni több jólelkű adakozó is, ki ez irányban szintén támogatni fogja az egyesületet humánus czélja elérésében. Nem kételkedünk,

levél“ben szólította föl a fivéreket botrá-nyos örökösödési-pörüknek, (ennek másola-tát most ezer meg ezer darabszámra árul-ják utcazánk a hirdarók) melyben a vád-irat az alpereseket csalóknak, sikkasztóknak és okirathamisítóknak állítja, becsületbíróság ntján való elintézésére. Gábor gróf rögtön megfelelt e fölszólításnak, örömet bele-egyezvén az ügy ily módon történendő ren-dezésébe; ámde Gyula gróf még mindig — tehát már napok után — nem utasította vissza a tekintélyes hirlap útján nyilvánosan ellene emelt család, sikkasztás és okirat-hamisítás vádját. A bécsiek hát e miatt indítványozni akarják, hogy Gyula gróft kiballotirozzák (kizárják) a „Wiener-Jockey-Club“-ból.

Ez bizony országos botrány volna! mert Gyula gróf valóságos belső titkos ta-nácsos és a magyarországi vöröskereszt-egylet elnöke.

Mily jó verébnek lenni; azok röpülni tudván, még a „Wiener-Jockey-Club“ ma-gas emeleten nyíló ablakain át is bekandi-kálhatnak s így, ah! ily botrányok készü-letéről is tudomást szerezhetnek maguknak, hogy azt a közönségnek — kicsiripeljék.

Szemere Zoltán.

Poézis és próza.

I. A fenyő alatt.

A fenyőfa sőhajt, susog,
Nem is tudom mit beszélhet;
Moglehet, hogy régi multból;
Csereg el csodás meséket.

Egy kis aprófa története.

H . . . orvos nem csak arról volt hi-res a kis városban, hogy jó orvos, hanem arról is, hogy igen szép felesége van.

De azt nem mindenki tudta, hogy ez a szép kis asszony egyszersmind a legjobb, a legengedelmebb kis teremtés volt a

gy a nagy közönség azon már rég ohajtott üdvös egyesülettől, hol az erkölcsök nemesedésével a hasznos ismeretek is ápolhatnak, nem fogja támogatását megvonni. Az egylet rendszertagjainak száma jelenleg 75.

Az országgyűlési képviselőválasztók összehívására tárgyában a belügyminiszter a központi választmányokhoz körrendeletet bocsátotta ki, mely a törvény szigorú megtartására figyelmezteti azokat. A miniszter e rendeletben orvosolni igyekszik a fölmerült legnagyobb panaszokat. Így a választóktól nem szabad követelni, hogy ők igazolják az adó megfizetését, hanem a névsor hivatalból állítandó össze. Továbbá az összes beadványok bélyeg és díjmentesek. A névjegyzék nyilvánossá tételéről szóló hirdetmények a belügyminiszteriumnak is beküldendők.

Tanítói jubileum. Folyó hó 9-én tartotta Thuránzsky Károly gerenceséri kántortanító tanítói működésének 50 éves jubileumát. E ritka ünnepélyen számos intelligens ember kereste fel szerény lakában a népszerű öreg urat, ki megindulva fogadta az üdvözlőkat, de leginkább örvendett annak, hogy a lévai rendőr kapitány, egykori tanítványa, sietett feleje leróni háláját, s tanujelét adni szeretetének. Az izletes ebédén számosan vettek részt, mely alatt az oda való plebános mondott igen szép beszédet, beszédében különösen kiemelve, hogy a tanító bármily hosszú ideig s bármily lelkiismeretesen végzi is teendőjét, elismerésre igen ritkán talál. — Az ebédet táncmulatság követte, melyen a nyitrai szépművészek közül sokan voltak jelen, a jó mulatságnak, mint az ily alkalommal rendszeren, csak a viradat vetett véget.

A felvidéki m. közm. egyesület ez idei közgyűlést június hó 17-én Balassa-Gyarmaton tartja. Nógrád-megye intézkedett, hogy az egylet tagjai ünnepélyesen fogadtassanak. A vendégek fogadtatása június 16-án d. u. fog végbe menni. Az nap előértekezlet lesz a polgári iskola nagyszobájában. Este a főispán bált ad. A jövendő egyharmada a felvidéki nógrád-megyei főkegyelet s egyharmada a felvidéki közművelődési egylet javára fog fordítani. Ugyanaz alkalommal tartja a tüzoltó-egylet 10 éves fenállásának ünnepét is. 17-én tüzoltó diszgyakorlat lesz, a közgyűlés után pedig diszébéd, táncmulatság, kerékpárverseny, löverseny és dalegyeték fellépése.

A kath. alapság ügye. A bitoros herceg primás — hír szerint — tíz millió forintnyi tőkét akar teremteni a kath. alapság anyagi helyzetének javítására és a kongruens-ügy rendezésére. A káptalant felhívta, hogy mennyivel hajlandók hozzájárulni az alaphoz. Az ország valamennyi káptalana valószínűleg értekezletre jön össze Budapestre, vagy Esztergomba abból a célból, hogy ez ügyben a káptalantok együttes eljárása állapíttassék meg.

Gyászhir. Kónya József, városunk rendőrkapitányát mely gyász érte, édes anyja, idős Kónya Mihály né szül. Mészáros Borbála, ki a múlt év november hó 21-én tartotta aranyemegzőjét, folyó hó 16-án 75 éves korában tüdőgyulladás következtében Köhidgyarmaton elhunyt. Szerető férj, 5 gyermek, 28 unoka és 7 dédunoka gyászolja halálát.

Takarékosság. A közoktatási miniszter értesítette a tanfelügyelőket, hogy tekintettel a törvényhozás által a népoktatási célokra megszavazott korlátozott fűdözetnek; az idén a magyar nyelvi póttanfolyam nem tartatik meg, továbbá az országos tanítói gyűlés nem hívatik össze, és végül, hogy az állami és községi segélyezett iskolák tanítói és tanítónői a tanítói gyűlések alkalmával törvényes napdíjak és uti költségekben az idén részeltetni nem fognak. — Szép a takarékoság, de ne a népnevelés terén s a szegény tanítókon kezdjük azt.

Kéjutas. Budapestről Párisba f. hó 30-án kéjvonat indul. Az odautazás alkalmával tartózkodási hely lesz Németországban keresztül München, Stuttgart és Strassburg; visszafelé Basel, Zürich és Bodensee. I. hely oda és vissza 106 frt, II. hely 84 frt, III. hely 64 frt.

A vetések állása. A földmívelés-ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz a múlt hét folyamán a vetések állásáról beérkezett jelentések igazolták, hogy a fagy által okozott károkról hangoztatott hírek túlzottak voltak és a fagyos napok benyomása alatt irattak, amennyiben a már most tényleg konstatalható fagykár leginkább gyümölcsök, szőlő, kapás növények, itt-ott repce, kerti vetemények s végre a virágzásban volt rozsrá szoritkoznak, sőt mi több, a gyümölcstermés iránt táplált remények még a fagytelep vidékeken sem szűntek meg teljesen. Városunk határában és a vidéken okozott fagykár sem oly tetemes, mint azt első pillanatban hittük. Legtöbbet szenvedtek az alantabb fekvő szőlők és a korai gyümölcs. Gabnában semmi kár.

A hatos esztendő átká. Különös végzet fűződik ebben a században majd minden évtized hatodik esztendejéhez. 1816-ban országszerte nagy éhség volt, a gabona a szakadatlan esőzések miatt kirohadt. 1836-ban elfagyott minden. 1846 és 56-ban egyforma szűk termés, nagy drágaság volt, szárazság és konkoly pusztított, ugy hogy ritka helyen lehetett elvetőbe való gabonát kapni s egy véka rozsa ára 30 forint volt. 1866-

ban nagy fagyok jártak. 1876-ban a termés nagyon rosszul fizetett s az árvizek sok vidéket egészen tönkre tettek. Hogy mit hozott reánk a most folyó 1886.; azt szükségtelen ismételni.

Rövid hírek. — **Időjárás.** A jövőhözre hazánkban: többnyire csendes, derült időt várhatni. — **Vízbe olvadt milliók.** A nagy-szurányi cukorgyár új tulajdonosa rájött, hogy a hibás kezelés miatt évenként 200 ezer forint áru csúszk a Nyitra folyat a gyárból, 16 év alatt tehát harmadfél millió áru. — **Magyar expedíció Afrikába.** Gróf Teleky Samu saját költségén expedíciót tervez Afrikába, melyben 100 ember vesz részt. Az indulás e hó végére van kitűzve. — **Huszonhét nemzetnek** van jelenleg külön klubhelyisége New-Yorkban. Egyetlen város sincs a világon, hol annyi nemzetiség volna képviselve. A magyaroknak tudvalevőleg több társas körük is van ott. — **Kapisztrán Jánosnak** szentté avatása iránt a magyar püspöki kar, élén Simor János herceg primással, kérvényt intézett a pápához. — **Tűz.** Nagy-Szurányban e hó 14-ére virradó éjjel tűz támadt, mely 24 házát s több melléképületet hamvasztott el. A tűz a város legszegényebb lakóit sújtotta. — **Nőiparegylet Szegeden.** Csongrád megye tanfelügyelőjének azon eszméje, hogy Szegeden nőiparegylet, s ezzel kapcsolatban nőipar is létesíttessék, a legszelebb körben hódított támogatókat. — **Az aggteleki barlangot** a Kárpát-egyesület örök bérbe vette s most végezteti a szükséges munkálatokat a barlang belsejében. Egy második kijárási elkészítése augusztusig majdnem bizonyosan várható, melyet az egyesületnek 21-én tartandó kirándulása alkalmával fognak ünnepélyesen megnyitni. — **Spanyol trónörökös.** Krisztina az özvegy spanyol királyné e hó 18-án fia gyermekét szülte, ki a kereszttségben Alfonso nevet nyert. — **Madrid veszedelme.** A táviró nagy szerencsétlenségről ad hírt, mely a spanyol fővárost érte. Sodró erejű forgószél zúdult át a városon s iszonyu pusztítást okozott. Számos ház és a San Geronimo templomának tornya romba dőlt s közel 400 ember veszté életét. — **A postatakarékpenztárnak** intézményét ismét szélesítik; június elsején 280 újabb hivatalban nyitják meg. — **Budavár visszavételének** évfordulóját e hó 21-én ismét nagy kegyelettel ünnepelte meg a főváros közönsége. Ugyanez alkalmából — mint írják — a közös hadsereg tisztjei Hentzi, a forradalomban ellenünk harezolt osztrák tábornok sírját megkoszorúzták. Ez utóbbit is maradtatott volna.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető: Zuhany. —

Netovább. A reklam netovábbját Amerikában leljük. Példa rá a következők hirdetés: „Texasban a múlt héten egy mastadon csontvázat találtak. Ezen özönvíz előtti állatok fogai százhetvenöt font súlyúak. Milyen iszonyu fogfájásban szenvedhetett a szegény mastadon! A fogfájást legbiztosabban gyógyítja John Brown hatólik avenue.

Politika a szerelemben. Szerelmes vagyok, te Kati. — Ugy? Hát tudnak-e valamit szülőid választásodról? Nem. Én a titkos választás híve vagyok.

KÖZGAZDASÁG.

A válogatás (gyomlálás).

A szülő állandó munkáinak egyik legfontosabbját, a válogatás — gyomlálás, zöldmetszés vagy mint nálunk mondják: levelezés — képezi, melyet májusban, midőn a hajtások legalább 20—25 cm, hosszúak, szokunk végezni. Alig van munkája a szőlőnek, melynek okszerű végzése nagyobb figyelmet és ismeretet igényelne, mint a válogatás. Mert a válogatás által határozatják meg a tőkének nemcsak az ideit, hanem a jövő évi termékenysége is.

A válogatás lényege az ideit termést hozó hajtásoknak és a jövő évi termő vesszőknek gondos kiválasztásában áll. Kivételül a mivélési mód, a talaj termőképessége és a tőke erőteljes volta tartandók szem előtt. Mindenek előtt a földből és tőke-nyakból kinőtt hajtásokat eltávolítjuk. A mivélési módok szerint, csapon, keresztcsapon vagy szálvesszőn (karikán) nőtt és terméshozó hajtásokon kívül a tőke erőteljeséhez mérten 2—3 vagy 4, helyes pontokon nőtt hajtást mindig meghagyunk, melyek, mint kiértett vesszők, a következő év tavaszán csapra metszetnek. A tőke-fejes mivélési módoknál a fej közep részén kinőtt hajtások, melyek többnyire terméketlenek, eltávolítandók, ugyszintén azok is, melyek sürítik a tőkét s egyáltalán fölöslegessé, mert ezek a tápanyagok egy részét haszontalanul saját kifejlődésükre fordítván, egy részről a jövő évre kiválasztott hajtások nem fejlődhetnek ki erőteljes vesszőkké, másrészt pedig a termést úgy mennyiségben mint minőségben csökkentik, a firtőkre beárnyékolásuk által károsan hatnak.

Fődolgoz, hogy a hajtások a tőke-fej körületén lehetőleg egyenletesen megoszolva hagyassanak meg. Az ellenkező hiba a tőke

időelőtti elvénülését, kipusztulását vonja maga után. Ugyanis, a tőkefejen az oldala, melyen a csapok és hajtások vannak, nagyobb és folytonosabb életműködésre kényszerítetté, a nedvkeringés lassankint ezen részre összpontosul, ugy hogy a másik — kopasz — rész lassankint minden életműködést megszüntet, elhal, s a tőke féloldalává lesz. A féloldalú tőkén az elhalt rész — főként ha metszékora a kézi fűrészel gondosan el nem távolított — azon kívül, hogy mindenféle káros rovaroknak tanyájává szolgál, később korhadásba megy, megpenészedik, mi az élő részekre is áthatol, s a tőke időelőtti kipusztulását idézi elő.

Láthatni tehát, hogy a metszésen kívül a válogatás okszerű keresztülvitelével nagymértben eszközölhetjük, hogy a tőke a talaj tápanyagait se vegye rendén kívül igénybe, el se vénüljön idő előtt, hanem minden évben egyformán és erejéhez mérten hozza meg a kívánatos mennyiségű és minőségű firtőket.

L. F.

Assicurazioni Generali. Lapunk hirdetés rovatában közöljük az említett társaság 1885. évi záróműveit. Ezek az üzletforgalom terjedelmét, valamint az élt nyereség nagyságát, nemkülönben jelentékeny tartalékoknak előrelátó és gondos gyűjtése és elhelyezése által egyaránt imponáló hatást gyakorolnak. Oly számokat találunk azokban, minőket csak egy nagy arányú nemzetközi társaság képes kimutatni, mely a biztosítási üzlet összes ágait egyforma gondal és az újkor összes műszaki eszközeinek felhasználásával őrzi. A díj és illetékbevétel az összes biztosítási ágakban 14.061.237 frt 75 kr. volt; az elhelyezett tőkék 1.296.179 frt 12 kr. jövedelmet hoztak. Az 1885-ben kifizetett: 39.575 kár 9.042.351 frt 17 kr. igényelt. E szerint tehát a Generali fennállása vagyis 1831 óta 598.157 káresetben 187.465.689 frt 68 kr. kártérítést összesen fizetett ki, miből csak hazánkra 96.566 káresetben 34.376.780 frt 99 kr. összeg esik. A tiszta nyereség 1.344.588 frt 55 kr. összeget ért el. Ebből a tulajdonképeni biztosítási üzlet csak 577.074 frt 80 kr. eredményezett vagy más szóval az összes forgalom mintegy 4% -át jövedelmezte, mely tény szülő bizonyítékát képezi annak, hogy a Generali díjtételei igen mérsékelték, míg kárbeviselési igen kulának. Az érintett tiszta nyereségből 141.814 frt 68 kr. az értékpapírok árfolyam ingadozására alakított tartalékhoz, 348.622 frt 75 kr. pedig az ingatlanok tartálékajához esatlatott, mely javadalmazásokkal az első alap 987.419 frt 61 kr. a második alap pedig 1.055.768 frt 40 kr. emelkedett. A díjtartalékok 1.308.258 frt 84 kral szaporítottak és 21.484.851 frt 23 kr. tekintélyes összeget értek el. Az intézet összes biztosítékajai 1.788.140 frt 33 kr. gyarapodást mutatnak és 1885. december 31-én 33.279.016 frt 21 kr. tesznek, melyek a legmondosabban és a legjobb értékekben vannak elhelyezve, ugy hogy még a legaggadalmasabb biztosított is biztonságát iránt teljesen megnyugtathatják. Az összes díjtartalékok ily bús javadalmazása mellett a társaság mégis azon helyzetben van, hogy a 315 firtal befizetett részvényre 310 frank vagyis 124 frt osztalékot aranyban fizet. Ezen körülmény, valamint a Generali köztudomású méltányossága, garantált szolgáltatnak a mellett, hogy a társaságnak már is nagy arányú üzlete még mindig fog emelkedni; de ezen haladás már biztosítva is van a társaságban levő a jövő években esedékes 92.438 112 frt 70 kr. díjtöltelevényekkel a tüzbiztosítási ágban, valamint a 80.330.807 frt 12 kr. tőkebiztosítással, tüzbiztosítással, az életbiztosítási ágban. A közgyűlésen a társaság tisztviselői is új választás alá estek és a társaság magyar igazgató tanácsosai Hegedűs Sándor és Korizmes László urak egyhangulag újra megválasztottak.

TANÜGY.

Iskolai értesítés.

A lévai k. r. főgymnasiumban az évi vizsgálatok következő sorrendben fognak megtartatni:

F. évi június hó 10. és 11-én lesznek a magántanulói vizsgálatok, ezeket követik június hó 15-én a hittanból, június hó 17-től június hó 26-ig — a közbeeső ünnepeket kivéve — az osztályonkénti szakvizsgálatok, június hó 21-én a műtőnek, szavalatok- és tornamutatványokból álló iskolai ünnepély, Léván, 1886. május hó 20.

A gymnasiumi igazgatóság.

Tanítóegyleti közgyűlés.

A „barsi evang. reform. tanító egylet“ nek f. évi tavaszi közgyűlése fényes bizonyítékát adta annak, hogy tagjainak nagyobb részénél az ügybuzgóság és ernyedetlen kitartás nem hiányoznak.

Sajnos, hogy a tagok egy része távol maradni volt kénytelen azon okból, mivel a községek, a közügynek eme munkáitól — dacára a fennálló miniszteri szabályrendeletnek — az előfogatott megtagadták.

Kutassy Dénes tanító elnök a jelen voltak a kartarsi szeretet meleg hangján üdvözölve, megnyitó beszédjét következőleg folytatta:

Összejöttünk, hogy tanácskozzunk, eszmét cseréljünk néhány — saját körünket illető specialis ügyön kívül oly paedagogiai kérdések fölött, melyek megoldásának mi-kentjétől függ: megfelelő-e a magyar népnevelés feladatának: egyengetni népünknek az utat a jólét és meglegedéshez, — más szóval: feltalálja-e a magyar tanítószeg a régebbi idő óta kutatás tárgyát képező azon módszert, mely által növendékeiből egy erkölcsileg, értelmileg és vagyoniilag megizmosodott nemzedéket nevelhet a hazának.

A nemzet-teszten több seb van, mely gyógyításra vár: a vallás-erkölcsi élet megdöbbsételeg lazul; a kipusztult vagyontalanok száma napról napra nagyobb; az öngyilkosság ifjabb és idős áldozataival a napi lapok telvék s ugy látszik, hogy az általános tankötelezettség — jelen tanrend-

szert mellett — eddig kevés eredményt mutat arra nézve, hogy eme káros állapotot orvosolva, a lelki élet kihalt pusztája helyébe teremtsen viruló oázst, s az értelemhiány ködös homályát az értelem termékenyítő napja világítsa meg.

Népink eme hanyatlását és nevelésügyünk hiányait ismeri a hazai tanítószeg s amazt a javulás útjára téríteni, emezt pótolni volt célja a II. országos tanító képv. gyűlésnek, midőn mai tárgyalásunk, illetve eszmecserénk alapját képező tételeket: 1., „A népiszkolai közegészségügy“ 2., Az olvasókönyv és használásának módja“ a f. év Augustus havában tartandó III. országos tanító gyűlésre kijelelte, illetve javaslatba hozta.

Miért is — hivatalos tisztebelől folyólag — szeretet és bizalommal kérem a tisztelt tagtársakat, miszerint eme tételről irt munkálatokat — midőn az ülés folyama alatt felolvasni szerencsém lesz — komoly figyelemmel hallgatni, és beható, alapos hozzászólásokkal — lehető hibáiból javítani, — általában a fontos cél elérhetésére használhatóvá tenni sziveskedjenek,

Midőn az elmondottakat újból becses figyelemmel ajánlani szerencsém van: a gyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

Tárgyak:

Örömmel jelentem, hogy múlt év tavaszán tartott gyűlésünk 15. pontjában kifejezett azon ohajtásunknak, melyszerint — kísérleti eszközök hiányában természettani, főleg a villanyosság tüneményeiből — előadást, illetve gyakorlati tanítást nem tarthatván — kéressék fel erre a képezési szaktanár ur: mind ez, mind a t. igazgatóság a legnagyobb készséggel tesznek eleget; miért is a tanácskozás végeztével az áll. képezőnek e célra kijelelt és felszerelt helyiségében vezetésem alatt megjelenni sziveskedjenek.

A múlt őszi gyűlés jegyzőkönyve felolvasatván ugy tartalmi mint alakit tekintetben észrevétel nélkül hitelesített.

Pénztáros jelentését, valamint beterjesztett és bizottság által megvizsgált számadásának jóváhagyását a

könyvtáros előterjesztése követte.

Ezután olvastatt a III. országos tanító gyűlésre a Nagymélt. vallás és közokt. miniszter ur által kitűzött s Kutassy Dénes által a módosított illetve megbövitett tételek szellemében kidolgozott „A népiszkolai egészségügy, és „Az olvasókönyv és használásának módja“ című munkát.

Az egylet mind kettőt változtatás nélkül tette magévá.

A III. országos tanító gyűlésre választandó képviselőre a szavazatok beadatván, kitűnt, hogy eme küldetésre Kutassy Dénes egy. elnök az összes szavazattal választott meg.

Majd a hivatalos időtartam lejártá folytán lemondott tisztviselők helyére újak választására hivatván fel elnökség által, a gyűlés volt tisztviselőit (u. m: N. t. Jókai Lajos egyházi elnök; Kutassy Dénes tanító elnök; Tóth Lajos fő-, Végh István aljegyző; Gunyits György pénztáros; Kiss Gyula könyvtáros; Székely Dezső Arany Lajos, Veres Lajos, Szűcs Bálint választm. tagok) 3 évre újból egyhangulag megválasztá.

A kir. tanfelügyelőség iránti bizalma és tiszteletének adott egyletünk kifejezést akkor, midőn tek. Kuliszky Ernő barsmegeyi tanfelügyelő urat eme gyűlésen tiszteletbeli tagjává választá.

Végül a képezde zenetermében jelentünk meg, osztatlan figyelem és érdekléssel hallgatva tek. Dr. Halasy Kálmán urnak a természet tudomány történetével bevezetett, — ügybuzgóság és kitűnő szakismerettel tartott, — lelki élvezetet nyújtó phisicai előadást; melyért mind neki, mind tek. Szabó Lajos igazgató urnak — ki a termet és kísérleti szereket e célra át engedte: hálás köszönettel adozunk.

Léva 1886. Május 7.

Egyleti tag.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet nyilvánítás.

A lévai kir. jbiróság 1070/886 fenyítő számu végzéssel a Dékay József lévai lakos elleni fenyítő ügyben lefizetett 2) frtnyi bírság felét 10 frt a tüzoltóegylet felserelésére, hozzám küldte. Van szerencsém ezen összeget az egylet nevében nyilvánosan megköszönni.

Léva, 1886. máj. hó 21-én.

Konkoly Sándor
tüzoltó egyleti elnök.

Lévai piaczi-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 frt 10 kr — 7 frt 40 kr. Kétszeres 5 frt 60 kr — 5 frt 80 kr. Rozs: 5 frt 50 kr — 5 frt 70 kr. Arpa: 5 frt 20 kr 5 frt 60 kr. Zab: 6 frt 10 kr — 6 frt 30 kr. Kukoricza: 5 frt 70 kr 6 frt — kr. Bab: 7 frt 20 kr — 7 frt 50 kr. Lencse: 7 frt 20. kr — 7 frt 50 kr. Köles: 4 frt. 80 kr

